

YÖNETMELİK

Sermaye Piyasası Kurulundan:

EMEKLİLİK YATIRIM FONLARININ KURULUŞ VE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK**Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, emeklilik yatırım fonlarının kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, emeklilik yatırım fonlarının türleri, kuruluşları, örgüt yapısı, faaliyet ilke ve esasları, katkı payının bu fonlarda toplanması ve değerlendirilmesi, fon malvarlığı, fon portföyündeki varlıkların saklanması, portföyün yönetimi, fonların birleşme, devir ve dönüşüm esasları, iç ve dış denetimi ile kamunun aydınlatılmasına ilişkin esas ve usulleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 26 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Banka: Mevduat bankalarını ve katılım bankalarını,
- b) Borsa: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan sistemler ve pazar yerleri ile yurt dışı borsalar ve borsa dışı teşkilatlanmış diğer piyasaları,
- c) Emeklilik yatırım fonu/Fon: Şirket tarafından emeklilik sözleşmesi çerçevesinde alınan ve katılımcılar adına bireysel emeklilik hesaplarında izlenen katkıların, riskin dağıtılması ve inancılı mülkiyet esaslarına göre işletilmesi amacıyla oluşturulan malvarlığını,
- ç) İzahname: Payları ihraç edilecek fonun özelliklerine ve buna bağlı hak ve risklere ilişkin olarak katılımcıların bilinçli bir değerlendirme yapmasını sağlayacak nitelikteki tüm bilgileri içeren kamuyu aydınlatma belgesini,
- d) Kanun: 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununu,
- e) KAP: Kamuyu Aydınlatma Platformunu,
- f) Katılımcı: Emeklilik sözleşmesine göre ad ve hesabına şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılan fiil ehliyetine sahip gerçek kişiyi,
- g) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- ğ) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- h) Net varlık değeri: Portföy değerine, nakit ile fon alacaklarının eklenmesi ve fon borçlarının düşülmesi suretiyle bulunan toplam değeri,
  - ı) Portföy: Fonda yer alan para ve sermaye piyasası araçları, kıymetli madenler ile Kurulca belirlenen diğer yatırım araçlarından oluşan varlıkların tümünü,
  - i) Portföy değeri: Fon portföyündeki varlıkların bu Yönetmelikteki esaslar çerçevesinde değerlendirilmesi neticesinde bulunan değeri,
  - j) Portföy yöneticisi: Kuruldan portföy yöneticiliği yetki belgesi almış ve Kurulca uygun görülen portföy yönetim şirketini,
  - k) Saklayıcı: Fon portföyündeki varlıkların saklandığı ve Kurulca uygun görülen saklama kuruluşunu,
  - l) Sistem Yönetmeliği: 9/11/2012 tarihli ve 28462 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmeliği,
  - m) Şirket: Kanuna göre kurulan emeklilik şirketini,
  - n) Takasbank: İMKB Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,
  - o) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,
  - ö) TTSG: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,ifade eder.

Emeklilik yatırım fonu

MADDE 5 – (1) Fon, süresiz olarak kurulur ve fonun tüzel kişiliği yoktur. Fon, Kanunda yer alan amaçlar dışında kullanılamaz ve kurulamaz.

(2) Emeklilik yatırım fonu, sermaye piyasası kurumu niteliğindedir.

(3) Fon portföyü, aşağıda belirtilen yatırım araçları ve işlemlerinden oluşur:

- a) Vadeli mevduat ve katılma hesabı,
- b) Borçlanma araçları, repo ve ters repo işlemleri ile ortaklık payları,
- c) Kıymetli madenler, kıymetli madenlere ve gayrimenkule dayalı varlıklar,
- ç) Türev araç işlemleri ile varantlar,
- d) Takasbank para piyasası işlemleri **ve yurt içi organize para piyasası işlemleri**,
- e) Yatırım fonu katılma payları,
- f) Borsalarda gerçekleştirilen türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri,
- g) Kira sertifikaları,
- ğ) Kurulca belirlenen diğer yatırım araçları.

Fon türleri ve unvanları

MADDE 6 – (1) Fonlar, risk ve getiri yapısı ile portföy yönetim stratejisinin tam ve doğru bir şekilde izahnamede belirtilmesi ve Kurulca uygun görülmesi koşuluyla kurulabilir.

(2) İzahnamede belirtilecek portföy yönetim stratejilerine uygun fon türleri, Müsteşarlığın görüşü alınarak Kurulca belirlenir.

(3) Fonun unvanında belirli bir varlık grubuna, sektöre, sektörler, ülke ya da coğrafi bölgeye yatırım yaptığı izlenimini uyandıracak bir ibare kullanan fon varlıklarının en az % 80'i;

a) Fon unvanında yer alan söz konusu varlık grubu, sektör ya da sektörler ait olan varlıklardan,

b) Fon unvanında yer alan ülke ya da coğrafi bölgeye ait ve o ülke ya da coğrafi bölgenin piyasa yapısını ve risklerini yansıtabilen varlıklardan,

oluşur.

(4) Fonlar, fon paylarının emeklilik sözleşmesinde tanımlanmış katılımcı, kişi ya da gruplara tahsis edildiği grup emeklilik yatırım fonu şeklinde de kurulabilir.

(5) Grup emeklilik yatırım fonları; işyeri veya belirli meslek grupları bazında, sektörel bazda ve Kurulca uygun görülme koşulu ile fon paylarının belirli kişi ya da gruplara tahsis edilmesi suretiyle oluşturulabilir.

(6) Fonların portföy yönetim stratejilerinin uygulanması neticesinde ulaşılmak istenen hedefin objektif olarak tanımlanabilmesi ve fonun bu hedefe ulaşmadaki performansının ölçülebilmesi amacıyla yatırım stratejisine uygun olarak belirlenecek karşılaştırma ölçütünün izahnamede belirtilmesi ve KAP'ta ilan edilmesi zorunludur.

(7) Fonlar ticari ve hukuki işlemlerinde; şirketin unvanı ile bu Yönetmelik uyarınca fonun yatırım amacına uygun olarak seçilen türü içerecek şekilde belirleyecekleri fon unvanını kullanmak, fonu temsil eden fon yöneticileri de faaliyetleri ile ilgili belgeleri bu unvan altında imzalamak zorundadır.

(8) Fon izahnamesinde belirtilmesi ve Kurulca uygun görülmesi koşuluyla, reklam ve pazarlama faaliyetlerinde yatırımcıları yanlış yönlendirmeyecek şekilde, fonun risk ve getiri yapısının tam ve doğru bir şekilde anlaşılmasını sağlayacak farklı bir ad kullanılabilir.

(9) Fonun portföy yönetim stratejilerine uygun yönetilmemesi veya fon unvanının ve reklam ve pazarlama faaliyetlerinde kullanılan fon adının katılımcının yanıtılmasına yol açması durumlarında Kurulca, fonun portföy yönetim stratejilerinin, fon unvanının, fon adının veya kullanılan karşılaştırma ölçütünün değiştirilmesini isteyebilir veya bunları resen değiştirebilir.

(10) Fonun ya da fon tarafından ihraç edilen payların, kamu tarafından resmi bir teminat altına alındığı şeklinde yorumlanmasına yol açacak açık veya dolaylı bir ifadeye fon unvanlarında yer verilemez.

Fon kuruluş başvurusu

MADDE 7 – (1) Fon, Kuruldan izin almak koşuluyla şirket tarafından kurulur. Şirket; Kurulca belirlenen standarda uygun olarak hazırlanan kuruluş başvuru formu, formda belirtilen belgeler ve fon içtüzüğü ile birlikte fon kurmak için Kurula başvurmak zorundadır. Başvuru için gerekli belgelerin tam olarak Kurula iletilmesi ile Kurulca incelemeye başlanır, aksi takdirde başvurular değerlendirmeye alınmaz. Başvuruya ilişkin olarak talep edilebilecek ilave belge ve bilgilerin Kurulca belirlenen sürede tamamlanması zorunludur. Kurulca, başvuruların elektronik ortamda yapılmasını isteyebilir.

(2) Fon kuruluş başvurularının Kurulca uygun görülmesi için; şirketin kuruluş şartlarını kaybetmemiş olması, saklayıcının ve portföy yöneticisinin belirlenmiş olması, fon içtüzüğünün Kurulca düzenlemelerine uygun hazırlanması ve Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili mevzuatta belirtilen diğer şartların yerine getirilmesi zorunludur.

Fon içtüzüğü

MADDE 8 – (1) Fon içtüzüğü, katılımcı ile şirket, saklayıcı ve portföy yöneticisi arasında fon portföyünün inançlı mülkiyet esaslarına göre saklanmasını ve vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini konu alan ve genel işlem şartlarını içeren iltihaki bir sözleşmedir. Fon içtüzüğüne yönelik esas ve usuller Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.

Fon kuruluş izni ve içtüzüğün tescili

MADDE 9 – (1) Başvurunun Kurulca uygun görülmesi sonucunda, fon içtüzüğü Kurulca verilen kuruluş izin yazısının şirket tarafından tebellüğ edildiği tarihi izleyen altı iş günü içinde şirket merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve TTSG ile KAP'ta ilan edilir. TTSG ilanı takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir. Fon içtüzüğünün tescili ile birlikte kuruluş işlemleri tamamlanmış sayılır.

Fon içtüzüğünün değiştirilmesi

MADDE 10 – (1) Şirketin gerekçeli olarak içtüzük değişikliği talebinde bulunması halinde, Kurulca belirlenecek esas ve usullere uygun olarak hazırlanan içtüzük değişiklik talep formu doldurulması ve formda belirtilen bilgi ve belgelerin Kurula iletilmesi şarttır. Kurula yapılan başvuru üzerine, hukuki gereklerin yerine getirilip getirilmediği Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde incelenir ve uygun görülen içtüzük değişiklikleri, izin yazısının şirket tarafından tebellüğ edildiği tarihi izleyen altı iş günü içinde ticaret siciline tescil ve TTSG ile KAP'ta ilan edilir. TTSG ilanı takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.

(2) Katılımcıların yatırım kararını etkileyebilecek ve önceden bilgi sahibi olunmasını gerektiren hususlara ilişkin duyurular da ayrıca KAP'ta ilan edilir ve yeni hususların yürürlüğe giriş tarihi on iş gününden az olmamak üzere ilanlarda belirtilir.

(3) Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili mevzuata aykırı uygulamaların bulunduğu, kamuyu aydınlatma açısından yeterli açıklamaların yapılmadığı sonucuna varılırsa, gerekçe gösterilerek içtüzük değişikliklerine izin verilmez.

Asgari fon başlangıç tutarı, avans tahsisi ve emeklilik planlarına dahil edilebilecek fonlar

MADDE 11 – (1) Kanun çerçevesinde, her şirketin grup emeklilik yatırım fonları hariç farklı portföy yönetim stratejisine sahip en az üç ayrı fon kurması şarttır.

(2) Kurulması zorunlu üç fonun her birinin başlangıç tutarı, şirketin ödenmiş sermayesinin yirmide birinden az olamaz. Ancak, şirketin bu üç ayrı fonuna ilave olarak kurulacak yeni bir fonu için fon başlangıç tutarı şirket tarafından belirlenir. Kurulması zorunlu üç fon için, fonların kuruluşunu müteakip, her bir fon için ayrı ayrı olmak üzere şirketin ödenmiş sermayesinin yirmide birinden az olmamak üzere avans tahsis edilmesi zorunludur. Asgari üç fona ilave olarak kurulacak her bir fona avans tahsis edilmek istenmesi halinde avans tutarı şirket tarafından serbestçe belirlenir.

(3) Şirket, Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak, katılımcılara sunulacak emeklilik planlarına kurucusu olduğu fonların yanı sıra başka şirketler tarafından kurulan fonları da dahil edebilir.

Fon kurulu

MADDE 12 – (1) Şirket, kurduğu fonla ilgili işlemlerin takibi ve raporlanması amacıyla şirket yönetim kurulu kararıyla en az üç kişiden oluşan bir fon kurulu atar. Fon kurulu üyeliklerine şirket dışından atama yapılması da mümkündür.

(2) Fon kurulu her bir fon için ayrı ayrı belirlenebileceği gibi birden fazla fon için tek bir fon kurulu da oluşturulabilir.

(3) Fon kurulu üyelerinin;

a) Çoğunluğunun dört yıllık eğitim veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olmaları, sermaye piyasası, bankacılık, bireysel emeklilik veya sigortacılık alanlarında en az beş yıllık tecrübeye sahip bulunmaları,

b) 6362 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki mali güç şartı dışındaki şartları taşımaları, gerekir.

(4) Şirket yönetim kurulu üyelerinin, bu Yönetmelikte fon kurulu üyeleri için belirlenen nitelikleri taşımaları halinde, fon kurulu üyesi olarak görevlendirilmeleri mümkündür.

Fon kurulunun görevleri

MADDE 13 – (1) Fon kurulu aşağıdaki görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

a) Fon faaliyetlerinin, şirketin genel yönetim stratejilerine ve politikalarına uygun olarak düzenli, verimli ve etkin bir şekilde ilgili mevzuat, fon içtüzüğü ve izahnamedeki esaslar çerçevesinde yürütülmesi,

- b) Fonun muhasebe, belge ve kayıt sisteminin düzenli bir şekilde tutulması,
- c) Fon adına yapılacak sözleşmelerin ilgili mevzuata uygun şekilde hazırlanması,
- ç) Fon portföyünün mevzuata uygun şekilde değerlendirilmesi ve birim pay değerinin doğru şekilde hesaplanması,
- d) Fon ile ilgili mali tablo ve raporların hazırlanması,
- e) Fon performansının takip edilmesi,
- f) Mevzuat gereği ya da şirketin talebi ile ilgili olarak yapılması gereken içtüzük ve izahname değişikliklerinin katılımcılara ilgili düzenlemelerde öngörülen süreler içerisinde duyurulması,
- g) Kamuyu aydınlatma belgelerinin mevzuata uygun şekilde hazırlanması,
- ğ) Fonun faaliyetlerine ilişkin olarak 32 nci maddede belirtilen raporların hazırlanması,
- h) 27 nci madde kapsamında belirtilen olağanüstü durumlar ile ilgili karar alınması,
- ı) İç kontrol sisteminin oluşturulması,
- i) Şirket yönetim kurulu kararı ile belirlenen diğer görevlerin yerine getirilmesi.

Fonun iç kontrol sistemi

MADDE 14 – (1) İç kontrol sistemi; fonun faaliyetlerinin verimliliğinin ve etkinliğinin, finansal ve idari konulara ait bilgilerin güvenilirliğinin ve zamanında elde edilebilirliğinin sağlanmasını, fon faaliyetlerinin ilgili mevzuata, emeklilik sözleşmesine, fon içtüzüğüne, izahnameye uygun yürütülmesini, hata, hile ve usulsüzlüklerin önlenmesini ve tespitini, muhasebe kayıtlarının doğru ve eksiksiz olmasını ve finansal bilgilerin doğru ve güvenilir olarak zamanında hazırlanmasını temin etmek amacıyla uygulanan esas ve usullerdir.

(2) Şirketin fon iç kontrol sistemine ilişkin tüm usul ve esaslar yazılı hale getirilerek fon kurulu kararına bağlanır.

(3) İç kontrol esas ve usulleri asgari olarak;

a) Fon faaliyetlerinin kanuni düzenlemelere, şirketin amaç ve konusuna, fon içtüzüğüne ve izahnameye uygun olarak yapılmasını,

b) Fon adına yapılan işlemlerin genel ve özel yetkilere dayalı olarak gerçekleştirilmesini, sözleşmelere uygun olarak yapılmasını, fon işlemleri için gerekli belgelerin düzenlenmesini,

c) Fonun muhasebe, belge ve kayıt sisteminin etkin bir şekilde işlenmesini,

ç) Usulsüzlüklerden ve hatalardan kaynaklanan risklerin asgariye indirilebilmesi için risklerin tanımlanmasını ve gerekli önlemlerin alınmasını,

d) Fon personelinin kendi adına yaptıkları işlemlerin fon ile çıkar çatışmasına yol açacak nitelikte olup olmadığının tespitini,

e) Fondan yapılan harcamaların belgeye dayalı ve piyasa rayicine uygun olup olmadığının tespitini,

f) Fon portföyünün değerlemesinin, fonun birim pay değerinin belirlenmesinin, fon portföy oranlarının ilgili mevzuata, fon içtüzüğü ve izahnameye uygunluğunun kontrolünü, temin edecek şekilde oluşturulur.

(4) Fonun faaliyetlerinin iç kontrol esas ve usullerine uygun olarak işleyişi, fon denetçileri tarafından denetlenir. Şirket bu amaçla, 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen nitelikleri haiz en az bir fon denetçisi atar. Şirketin denetçisi de bu nitelikleri haiz olma koşulu ile iç kontrol görevini yerine getirebilir.

(5) Tespitleri ve denetleme sonuçlarını ihtiva eden raporlar en geç her takvim yılını izleyen üç ay içinde şirketin yönetim kurulu ile fon kuruluna sunulur ve söz konusu raporlardan bilgi edinildiği ilgili kurullarda karara bağlanır. Bu raporların en az beş yıl süre ile şirket nezdinde saklanması zorunludur.

(6) Fon denetçisi, fonun mali durumunu zayıflatacak veya olağandışı sonuçlar doğuracak herhangi bir durumun varlığını tespit etmesi halinde hazırlayacağı denetim raporunu en kısa sürede şirketin yönetim kuruluna sunar ve aynı gün raporun bir örneğini Kurula gönderir.

Risk yönetim sistemi

MADDE 15 – (1) Türev araç işlemlerine taraf olacak fonların risk yönetim sistemlerini oluşturmaları ve buna ilişkin prosedürleri yazılı hale getirmeleri zorunludur.

(2) Risk yönetim sistemi, fonun karşılaşılabileceği temel risklerin tanımlanmasını, risk tanımlamalarının düzenli olarak gözden geçirilmesini ve önemli gelişmelere paralel olarak güncellenmesini, maruz kalınan risklerin tutarlı bir şekilde değerlendirilmesine imkan verecek bir risk ölçüm mekanizmasının geliştirilmesini içermek zorundadır.

(3) Risk yönetimini gerçekleştirecek birim şirket bünyesinde oluşturulabileceği gibi risk yönetim hizmeti dışarıdan da sağlanabilir. Ancak her koşulda, risk yönetim hizmetini sağlayan

birim, fon portföyünün yönetiminden sorumlu birimden bağımsız olmak zorundadır. Risk yönetimini gerçekleştirecek birimin personelinin Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey ve Türev Araçlar Lisansına sahip olması zorunludur.

(4) Risk yönetim sisteminin yeterliliğine ilişkin olarak denetçi tarafından hazırlanan rapor en geç takvim yılını izleyen üç ay içinde şirketin yönetim kurulu ile fon kuruluna sunulur ve söz konusu raporlardan bilgi edinildiği ilgili kurullarda karara bağlanır. Bu raporların en az beş yıl süre ile şirket nezdinde saklanması zorunludur.

Fon paylarının kayda alınma başvurusu

MADDE 16 – (1) Şirket, kurucusu olduğu ilk üç fon için kuruluşuna ilişkin izin yazısının şirkete tebellüğ tarihini izleyen altı ay içerisinde kayda alma başvuru formu, izahname ve formda belirtilen diğer belgelerle birlikte Kurula başvurmak zorundadır. Bu süre içerisinde Kurula başvuru yapılmaması halinde fon içtüzüğü şirket tarafından ticaret sicilinden terkin ettirilir ve buna ilişkin belgeler terkin takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.

(2) Şirket, Kanun çerçevesinde kurulması zorunlu üç fonun Kurul kaydına alınmasını müteakip diğer fonlar için kuruluş ve kayda alınma başvurularını birlikte yapar. Bu fonların kuruluş ve kayda alma başvuruları birlikte değerlendirilir ve sonuçlandırılır. Fon paylarının kayda alınma başvurularının değerlendirilebilmesi için;

a) Fon içtüzüğü şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve TTSG ile KAP'ta ilan edilmiş olması,

b) Yeterli mekan, teknik donanım ve örgütlenmenin sağlanmış, fon hizmet biriminin ve fon kurulunun oluşturulmuş, iç kontrol ve risk yönetimini içeren iç denetim sisteminin kurulmuş, personelin buna uygun görev ve sorumluluklarının belirlenmiş ve bu konularda gerekli bilgi ve belgelerin hazırlanmış olması,

c) Fona ve katılımcılara ilişkin muhasebe, kayıt ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak teknik altyapının kurulmuş olması,

ç) En az bir portföy yöneticisi ile portföy yönetim sözleşmesi ve saklayıcı ile saklama sözleşmesi imzalanmış olması,

d) Şirketin Kanun'da öngörülen kuruluş şartlarını kaybetmemiş olması,

e) İzahnamenin, fon ile ilgili mevzuatın öngördüğü ve fon ile ilgili bilgileri açıklıkla ortaya koyacak ayrıntıda ve Kurul tarafından belirlenen esaslara uygun olarak hazırlanması, zorunludur.

(3) İlgili belgelerin tam olarak Kurula iletilmesi ile Kurulca başvuru incelemesine başlanır. Başvuruya ilişkin olarak talep edilebilecek ilave belge ve bilgilerin Kurulca belirlenen sürede tamamlanması zorunludur. Kurul, başvuruların elektronik ortamda yapılmasını isteyebilir.

(4) Kurul, yapılan başvuruları izahnamenin bu Yönetmelik, ilgili mevzuat ve Kurulca belirlenen esasları içerip içermediğini dikkate alarak kamunun aydınlatılması esasları çerçevesinde inceler.

(5) Başvurunun olumlu görülmesi halinde fon içtüzüğünde yer alan pay sayısı Kurul kaydına alınır ve izahname Kurulca onaylanır. Kurulca onaylı izahnamenin şirket tarafından tebellüğ edildiği tarihi izleyen onbeş iş günü içerisinde ticaret siciline tescil ve TTSG ile KAP'ta ilan edilmesi zorunludur.

(6) İncelemeler sonucunda gerekçe gösterilerek, başvuru konusu fon paylarının Kurul kaydına alınmasından imtina edilebilir. Kurul kaydına alınma, resmi teminat verilmesi şeklinde yorumlanamaz ve reklam amacıyla kullanılamaz.

(7) İzahname ile açıklanan konularda ortaya çıkan değişikliklerin ve yeni hususların, şirket tarafından Kurula bildirilmesi zorunludur.

(8) Değişiklikler ve yeni hususlar, Kurulun onayı alınmadan izahnamede değişiklik yapılarak katılımcılara açıklanamaz ve uygulamaya konulamaz. Kuruldan onay alındıktan sonra izahnamedeki değişiklikler onayın şirket tarafından tebellüğ edildiği tarihi izleyen altı iş günü içinde ticaret siciline tescil ve TTSG ile KAP'ta ilan edilir. TTSG ilanı takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.

(9) Katılımcıların yatırım kararını etkileyebilecek ve önceden bilgi sahibi olunmasını gerektiren hususlara ilişkin duyurular da ayrıca KAP'ta ilan edilir ve yeni hususların yürürlüğe giriş tarihi on iş gününden az olmamak üzere ilanlarda belirtilir.

(10) Kurulca uygun görülmesi halinde fonun katılımcı sayısı ve katılımcı kitlesi dikkate alınarak farklı bildirim ve ilan esasları belirlenebilir.

Pay sayısının artırılması ve artırılan tutarı temsil eden fon paylarının kayda alınması

MADDE 17 – (1) Fon içtüzüğünde belirtilen pay sayısının artırılmak istenmesi halinde

şirket, belirleyeceği yeni pay sayısının yer aldığı fon içtüzüğünün ilgili maddesine ilişkin tadil metninin ve yeni pay sayısını içerecek şekilde hazırlanmış izahnamenin onaylanması ve artırılan payların Kurul kaydına alınması talebiyle Kurulca belirlenen esaslara uygun olarak hazırlanan tutar artırımını kayda alma başvuru formu ve ekinde belirtilen belgeler ile Kurula başvurmak zorundadır.

(2) Başvurunun Kurulca uygun görülmesi sonucunda, içtüzük ve izahname tadil metinleri Kurulca onaylanır ve artırılan pay sayısı Kurulca kayda alınır. Kayda almayı takiben, içtüzük tadil metni ve izahname, izin yazısının Şirket tarafından tebellüğ edildiği tarihi izleyen altı iş günü içinde şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil ve TTSG ile KAP'ta ilan edilir. TTSG ilanı takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.

(3) Başvurular, 16 ncı maddede belirtilen esaslar çerçevesinde incelenir ve sonuçlandırılır.

Fon malvarlığına ilişkin ilkeler

MADDE 18 – (1) Fonun malvarlığı şirketin Kanun, emeklilik sözleşmesi, fon içtüzüğü ve ilgili diğer mevzuattan doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi dışında hiçbir amaçla kullanılamaz. Fon malvarlığı rehnedilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczedilemez ve iflas masasına dahil edilemez.

Fon malvarlığından yapılabilecek harcamalar

MADDE 19 – (1) Fon malvarlığından fon portföyünün yönetimi ile ilgili emeklilik şirketine ödenecek fon işletim gideri ve aşağıda belirtilenler dışında harcama yapılamaz.

- a) Kurul kayda alma ücreti,
- b) Fonun kuruluşunu müteakip mevzuat gereği yapılması zorunlu tescil ve ilan giderleri,
- c) Portföydeki varlıkların veya bunları temsil eden belgelerin nakil veya nakle bağlı sigorta ücretleri,
- ç) Portföydeki varlıkların saklanması hizmetleri için ödenen ücretler,
- d) Varlıkların nakde çevrilmesi ve transferinde ödenen ücretler,
- e) Alınan kredilerin faizi,
- f) Portföye alımlarda ve portföyden satımlarda ödenen komisyonlar,
- g) Fonun mükellefi olduğu vergi ödemeleri,
- ğ) Bağımsız denetim kuruluşlarına ödenen denetim ücreti,
- h) Kurulca uygun görülecek diğer harcamalar.

(2) Harcamaların belgeye dayandırılması zorunludur. Fon malvarlığından piyasa rayıcı üzerinde harcama yapılamaz.

(3) Fondan yapılacak toplam gider kesintisi Sistem Yönetmeliğinde belirtilen azami oranları aşmayacak şekilde fon içtüzüğünde belirlenir. Fon içtüzüğünde belirlenen günlük kesinti oranına karşılık gelen yıllık oranın aşılmaması için şirket tarafından her takvim yılı sonunda kontrol edilir. Bu kontrol, fon içtüzüğünde yer alan yıllık kesinti oranı ve o yıl için hesaplanan günlük ortalama fon net varlık değerine göre yapılır. Şirket tarafından her dönem sonunda yapılan kontrolde fon içtüzüğünde belirlenen oranların aşıldığının tespiti halinde, aşan tutar ilgili dönemi takip eden beş iş günü içinde şirketçe fona iade edilir.

(4) Fon paylarının ilk defa halka arz edilmesi veya fonun tasfiye olması durumunda, üçüncü fıkrada belirtilen kontroller fon paylarının satışa sunulmuş olduğu günler dikkate alınarak yapılır.

(5) Fon içtüzüğünde belirlenen azami fon toplam gider kesintisi oranı ve takvim yılının bitiminde gerçekleşen fon toplam gider kesintisi oranı ile varsa iade tutarı ilgili dönemin bitimini takip eden altı iş günü içinde KAP'ta ilan edilir.

(6) Portföy yöneticisinin ilgili fonun toplam giderlerinden aldığı payın tutarı ve oranı ile Kurulca belirlenen formatta düzenlenen fon toplam gideri kesintisinin dağılımı takvim yılının bitimini takip eden altı iş günü içinde KAP'ta ilan edilir.

Fon portföyünün yönetimi

MADDE 20 – (1) Fon portföyü, portföy yöneticileri tarafından yönetilir. Portföy yöneticileri, fon portföyünü Kanun, 6362 sayılı Kanun, fon içtüzüğü, emeklilik sözleşmesi, izahname, portföy yönetim sözleşmesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yönetmekle yükümlüdür. Alınacak portföy yönetimi hizmetine ilişkin esaslar, bu konuda şirket ile portföy yöneticileri arasında yapılacak portföy yönetim sözleşmesi çerçevesinde belirlenir. Portföy yönetim sözleşmesinin hazırlanmasında Kurulun bu konudaki düzenlemeleri esas alınır. Sözleşmenin bir örneği, yürürlük tarihinden en geç onbeş iş günü önce Kurula gönderilir. Portföy yönetim sözleşmelerinin Kurulca belirlenen asgari unsurlara uygun olması zorunludur.

(2) Fon portföyünün yönetiminde birden fazla portföy yöneticisi ile sözleşme yapılabilir. Portföy yöneticisi, başka bir portföy yöneticisi ile de sözleşme yapabilir. Bu durumda şirketin onayının alınması zorunlu olup, portföy yöneticisinin portföy yönetimi konusundaki sorumluluğu devam eder.

(3) Portföy yöneticisi ile sözleşme yapan tarafın yabancı bir ülkede faaliyet gösteriyor olması halinde, portföy yöneticisinin o ülkedeki ilgili otorite tarafından portföy yöneticiliği faaliyeti yapabilmesi konusunda yetkilendirildiğine ilişkin bir belge ile sözleşmenin bir örneğinin, yürürlük tarihinden en geç onbeş iş günü önce Kurula gönderilmesi zorunludur.

(4) Şirket, portföy yöneticilerinin, fon yönetiminde gerekli özen ve basireti göstermemeleri, Kurulun portföy yöneticiliğine ilişkin ilkelerine aykırı hareket etmeleri, mali bünyelerinin zayıfladığının tespit edilmesi, portföy yöneticisinin sözleşme yaptığı tarafın yabancı ülkede faaliyette bulunma yetkisinin iptal edilmesi gibi durumlarda, portföy yönetim sözleşmesini feshedip, Kurulca uygun görülen başka portföy yöneticileri ile portföy yönetim sözleşmesi imzalayabilir. Bu fıkradaki koşulların varlığı halinde Kurul da portföy yöneticilerinin değiştirilmesini isteyebilir.

(5) Kurul, yıllık net getirisi ait olduğu fon grubunun yıllık ortalama net getirisinin altında kalan fonların yönetiminin belirlenecek kriterler çerçevesinde başka portföy yönetim şirketlerine devrini talep edebilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlığın görüşü alınarak Kurulca belirlenir.

Fon portföy yönetimine ilişkin ilkeler

MADDE 21 – (1) Portföy yöneticisinin fon yönetiminde aşağıdaki ilkelere uyması zorunludur.

a) Portföy yöneticisi fon portföyünü yönetirken riskin dağıtılması, likidite ve getiri unsurlarını göz önünde bulundurmamak, fonun portföy yönetim stratejilerine ve yatırım sınırlamalarına uygun hareket etmek, fon içtüzüğü, izahname, portföy yönetim sözleşmesi ve ilgili mevzuatta belirlenen esaslara uymak zorundadır.

b) Portföy yöneticisi, yönettiği her fonun çıkarını ayrı ayrı gözetmekle yükümlüdür. Yönetimindeki fonlar veya diğer müşterileri arasında, müşterilerden biri veya fonlarından biri lehine diğerleri aleyhine sonuç verebilecek işlemlerde bulunamaz.

c) Portföy yöneticisi, fon portföyü ile ilgili yatırım kararlarında objektif bilgi ve belgelere dayanmak ve sözleşme ile belirlenen yatırım ilkelerine uymak zorundadır. Bu bilgi ve belgeler ile portföy yönetim stratejilerine kaynak teşkil eden araştırma ve raporların en az on yıl süreyle saklanması zorunludur.

ç) Portföy yöneticisi, borsada işlem gören varlıkların alım satımlarını borsa kanalıyla yapmak ve fon portföyüne alım satım işlemlerinde, işlemi gerçekleştiren aracı kuruluşun, fonu temsil eden fon kodu ile borsalarda işlem yapmasını temin etmek zorundadır.

d) Portföy yöneticisi fon ile diğer müşteriler adına yapılan işlemleri ayrı ayrı izlemekle yükümlüdür.

e) Fon portföyüne hiçbir şekilde rayiç bedelinin üzerinde varlık satın alınamaz ve portföyden bu değer altında varlık satılamaz.

f) Portföy yöneticisi, herhangi bir şekilde kendisine ve üçüncü kişilere çıkar sağlamak amacıyla fon portföyüne işlem yapamaz. Fon adına yapacağı işlemlerde gerekli özen ve basireti göstermek zorundadır.

g) Fon portföyünün önceden saptanmış belirli bir getiri sağlayacağına dair yazılı veya sözlü bir garanti verilemez.

ğ) Portföy yöneticisi fon portföyüne yapılan işlemlerde işlemin büyüklüğünü, alınan varlıkların fiyatını, piyasa koşullarını, komisyon oranlarını, işlem yapılan aracı kuruluşun tecrübesini, mali durumunu ve piyasadaki itibarını göz önünde bulundurmamak suretiyle, işlemleri zaman ve fiyat açısından en uygun şekilde gerçekleştirir.

h) Şirket, fon kurulu üyeleri, portföy yöneticisi, saklayıcı ve fonların yönetimi ile ilgili olarak meslekleri nedeniyle veya görevlerini ifa etmeleri sırasında bilgi sahibi olabilecek olanlar bu bilgileri açıklayamazlar, doğrudan veya dolaylı olarak kendilerine veya üçüncü kişilere menfaat sağlamak veya başkalarını zarara uğratmak amacıyla kullanamazlar. Bu yükümlülük bu kişilerin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Portföy sınırlamalarına ilişkin esaslar

MADDE 22 – (1) Fon yönetiminde aşağıdaki portföy sınırlamalarına uyulması şarttır.

a) Fon portföyünün %10'undan fazlası bir ihraççının para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılmaz. Ayrıca, fonun %5'inden fazla yatırım yaptığı aynı ihraççıya ait para ve sermaye

piyasa araçlarının toplam tutarı fon portföyünün %40'ını aşamaz. Varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları için bu bendin birinci cümlesindeki %10'luk sınırlama %25 olarak uygulanır; ikinci cümlesindeki sınırlama ise uygulanmaz. Diğer taraftan, TCMB, Müsteşarlık ve 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde kurulan varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları için bu bentteki sınırlamalar uygulanmaz.

b) Fon portföyüne borsada işlem gören varlıkların alınması esastır. Borsada işlem görmeyen özel sektör borçlanma araçları, fon portföy değerinin %10'unu geçmemek kaydıyla fon portföyüne dahil edilebilir. Borsada işlem görmeyen özel sektör borçlanma araçlarına yatırım yapan fonların yatırım aşamasında, portföyünde bulunan özel sektör borçlanma araçlarının gerektiğinde nakde dönüştürülebilmesini teminen şirketle veya bir aracı kuruluşla konuya ilişkin bir sözleşme imzalaması gerekmektedir. Ayrıca, borsada işlem görmesi koşuluyla, yapılan ilk ihraçlardan da para ve sermaye piyasası aracı alınabilir.

c) Fon, tek başına hiçbir ortaklıkta sermayenin ya da tüm oy haklarının %5'ine veya daha fazlasına, bir şirketin kurucusu olduğu fonlar ise toplu olarak, hiçbir ortaklıkta sermayenin ya da tüm oy haklarının %20'sinden fazlasına sahip olamaz.

ç) Fon portföyünün en fazla %20'si girişim sermayesi yatırım ortaklıkları tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçlarına ve girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma paylarına yatırılabilir. Girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına yapılacak yatırımlarda (c) bendindeki sınırlamalar dikkate alınmaz. Tek bir girişim sermayesi yatırım fonuna yapılan yatırım tutarı, fon portföyünün %5'ini geçemez.

d) Fon portföyüne şirketin ve portföy yöneticisinin para ve sermaye piyasası araçları dahil edilemez.

e) Şirketin ve portföy yöneticisinin;

1) Sermayesinin %10'undan fazlasına sahip olan hissedarlarının,

2) Yönetim kurulu başkan ve üyelerinin,

3) Genel müdür ve genel müdür yardımcılarının,

ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin %20'sinden fazlasına sahip oldukları ortaklıklar ile şirketin ve portföy yöneticisinin doğrudan ve dolaylı iştiraklerince çıkarılmış para ve sermaye piyasası araçlarının toplamı, fon portföyünün %30'unu aşamaz.

f) Fon portföyünün en fazla %30'u bir topluluğun para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılabilir. Topluluk, hukuksal yönden birbirinden bağımsız olmakla birlikte sermaye, yönetim ve denetim açısından birbirleriyle ilişkili, faaliyet konuları yönünden aynı sektöre bağlı olsun veya olmasın, organizasyon ve finansman konularının bir ana ortaklık çatısı altında tek merkezden koordine edildiği ana ve bağlı ortaklıklar bütünüdür ifade eder.

g) Fon portföyünün en fazla %10'u Takasbank Para Piyasasında **ve yurt içi organize para piyasası işlemlerinde** değerlendirilebilir.

ğ) Fon portföyünün en fazla %20'si Kurul kaydında bulunan yatırım fonu ve yabancı yatırım fonu katılma paylarına yatırılmak suretiyle değerlendirilir. Ancak tek bir yatırım fonuna yapılan yatırım tutarı, fon portföyünün %4'ünü geçemez. Bu bentte belirtilen sınırlamalar dahilinde, fon portföyünün en fazla %10'u Kurul kaydına alınma şartı aranmaksızın yabancı borsalarda işlem gören borsa yatırım fonu katılma paylarında değerlendirilebilir. Katılma payları fon portföyüne dahil edilen yatırım fonlarına giriş, çıkış veya erken çıkış komisyonu ödenemez.

h) Fon portföyünün en fazla %25'i bankalar nezdinde açtırılacak mevduat/katılma hesaplarında değerlendirilebilir. Ancak tek bir bankada değerlendirilebilecek tutar fon portföyünün %6'sını aşamaz. 6 ncı maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklıdır.

ı) Fonlar, paylarını satın aldıkları ortaklıkların yönetimlerinde temsil edilemezler.

i) Aracı kuruluş ve ortaklık varantlarına yapılan yatırımların toplamı fon portföyünün %15'ini geçemez. Ayrıca, aynı varlığa dayalı olarak çıkarılan aracı kuruluş ve ortaklık varantlarının toplamı fon portföyünün %10'unu, tek bir ihraççı tarafından çıkarılan aracı kuruluş varantlarının/ortaklık varantlarının toplamı ise fon portföyünün %5'ini geçemez. Fonun açık pozisyonunun hesaplanmasında, varantlar ile borsada gerçekleştirilen türev araç işlemlerinde aynı varlığa dayalı sözleşmelerde alınan ters pozisyonlar netleştirilir.

j) Fon portföyüne borçluluk ifade eden yabancı para ve sermaye piyasası araçlarından derecelendirmeye tabi tutulmuş olanlar alınır. Yabancı borçlanma araçları ya da bu araçlara dayalı para ve sermaye piyasası araçlarının portföye alınımında; derecelendirme yapan kuruluşun derecelendirme ölçütleri çerçevesinde, borç yapısının niteliği, piyasadaki değişimlere olan duyarlılığı, borcun ödenmeme riski gibi unsurlar açısından, borçlanma aracının yeterli koruma

sağladığına ve yatırım yapılabilir nitelikte olduğuna ilişkin derece almış olması şartı aranır. İlgili aracın derecesini belirleyen belgeler fon nezdinde bulundurulur.

(2) Portföydeki varlıkların değerinin fiyat hareketleri ve rüçhan haklarının kullanılması nedeniyle, fon içtüzüklerinde, izahnamede ve bu Yönetmelikte belirtilen asgari sınırların altına inmesi veya azami sınırların üzerine çıkması halinde oranın en geç otuz iş günü içinde bu Yönetmelikte, içtüzükte ve izahnamede belirtilen sınırlara getirilmesi zorunludur. Belirtilen süre içinde elden çıkartmanın imkansız olması veya zarar doğuracağına belirlenmesi halinde bu süre Kurul tarafından uzatılabilir.

(3) Portföydeki varlıkların oranının fon içtüzüklerinde, izahnamede ve bu Yönetmelikte belirtilen asgari sınırların altına inmesi veya azami sınırların üzerine çıkması durumunun fonların takas alacakları veya takas borçlarından kaynaklanması halinde ise oranın en geç takas süresi sonuna kadar içtüzükte, izahnamede ve bu Yönetmelikte belirtilen sınırlara getirilmesi zorunludur.

(4) Endeks fonlar hakkında birinci fıkranın (a), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde yer alan sınırlamalar, söz konusu menkul kıymetlerin baz alınan endekse dahil olması halinde uygulanmaz. Ancak her durumda bir ihraççının para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılan tutar, devlet iç ve dış borçlanma araçları hariç, fon portföyünün %20'sini aşamaz.

Fonlara ilişkin diğer işlemler

MADDE 23 – (1) Fon, günlük operasyonların gerektirdiği miktardan fazla nakit tutamaz. Fon paylarının geri dönüşlerinde oluşan nakit ihtiyacını karşılamak amacıyla, fon portföylerinde yer alan repo işlemine konu olabilecek para ve sermaye piyasası araçlarının rayiç bedelinin %10'una kadar borsada veya borsa dışında repo yapılabilir ve fon varlıklarının %10'unu geçmemek üzere fon hesabına kredi alınabilir. Bu takdirde alınan kredinin tutarı, faizi, alındığı tarih ve kuruluş ile geri ödendiği tarih hakkında KAP'ta açıklama yapılması gerekmektedir. Piyasa rayici üzerinde kredi faizi ödenemez.

(2) Fon portföyüne, borsadan veya borsa dışından ters repo sözleşmelerinin dahil edilmesi mümkündür. Para piyasası fonları dışındaki fonlar ters repo işlemlerine fon portföyünün en fazla %10'una kadar yatırım yapabilir. Borsa dışında taraf olunan ters repo sözleşmelerinin karşı tarafının Kurulca belirlenen nitelikleri taşıması zorunludur. Borsa dışında taraf olunan ters repo sözleşmeleri çerçevesinde karşı taraftan alınan ters repoya konu varlıkların Takasbank'ta fon adına açılmış olan bir hesapta saklanması gerekmektedir.

(3) Borsa dışında repo-ters repo işlemlerine taraf olunması durumunda en geç sözleşme tarihini takip eden işgünü içinde sözleşmeye konu edilen kıymet ve sözleşmenin vadesi, faiz oranı, karşı tarafı hakkında KAP'ta açıklama yapması gerekmektedir. Bu işlemlerde faiz oranının belirlenmesi, borsada işlem gören benzer vade yapısına sahip sözleşmelerin faiz oranları dikkate alınmak suretiyle, fon kurulunun sorumluluğundadır. Söz konusu işlemlere ilişkin bilgi ve belgeler ayrıca şirket merkezinde sözleşme tarihini müteakip beş yıl süreyle muhafaza edilir.

(4) Borsada işlem gören dış borçlanma araçlarının, borsa dışında yapılacak işlemler ile fon portföyüne dahil edilmesi veya fon portföyünden çıkartılması mümkündür.

(5) Fon, Kurul düzenlemeleri uyarınca yapılacak bir sözleşme çerçevesinde herhangi bir anda fon portföyünün en fazla %50'si tutarındaki para ve sermaye piyasası araçlarını ödünç verebilir veya fon portföyünün en fazla %10'u tutarındaki para ve sermaye piyasası araçlarını ödünç alabilir ve ödünç alma oranı ile sınırlı olmak üzere açığa satış işlemi yapabilir. Ödünç alma işlemi en fazla doksan iş günü süreyle yapılır. Fon portföyünden ödünç verme işlemi, ödünç verilen para ve sermaye piyasası araçlarının en az %100'ü karşılığında nakit veya devlet iç borçlanma senetlerinden oluşabilecek teminatın fon adına Takasbank'ta bloke edilmesi şartıyla yapılabilir. Teminat tutarının ödünç verilen para ve sermaye piyasası araçlarının piyasa değerinin %80'inin altına düşmesi halinde portföy yöneticisi teminatın tamamlanmasını ister. Fonun taraf olduğu ödünç verme ve alma sözleşmelerine, fon lehine tek taraflı olarak sözleşmenin fesh edilebileceğine ilişkin bir hükmün konulması mecburidir.

(6) Fon, Kurul düzenlemeleri uyarınca yapılacak bir sözleşme çerçevesinde Türkiye'de kurulu borsalarda portföyündeki kıymetli madenlerin piyasa değerlerinin en fazla %50'si tutarındaki kıymetli madenleri ödünç verebilir. Ayrıca, piyasada gerçekleşen ödünç işlemleri karşılığında ödünç alacaklarını temsil etmek üzere çıkarılan sertifikaları aynı oranda portföye alabilir ve portföyünde bulunan sertifikaları piyasada satarak portföyden çıkarabilir. Kıymetli maden ödünç işlemleri ile kıymetli maden ödünç sertifikası alım-satım işlemleri söz konusu piyasadaki işlem esasları ile teminat sistemi çerçevesinde yapılır.

(7) Fon portföyüne riskten korunma ve/veya yatırım amacıyla fonun yatırım stratejisine

uygun olacak şekilde türev araçlar dâhil edilebilir. Portföye alınan türev araçlar nedeniyle maruz kalınan açık pozisyon tutarı fon net varlık değerini aşamaz.

Fon sepeti emeklilik yatırım fonlarına ilişkin özel hükümler

MADDE 24 – (1) Fon sepeti emeklilik yatırım fonu, portföyünün en az %80'i yatırım fonlarının ve borsa yatırım fonlarının katılma paylarından oluşan emeklilik yatırım fonunu ifade eder.

(2) Fon sepeti emeklilik yatırım fonu için aşağıdaki hükümlere uyulması gerekir.

a) Tek bir yatırım fonuna ait katılma paylarının değeri fon portföyünün %20'sini aşamaz.

b) Fon sepeti fonlarına yatırım yapamaz.

c) Fon portföyüne alınan yatırım fonu katılma payları veya borsa yatırım fonu katılma payları, bu payları çıkaran fonun toplam pay sayısının %20'sini aşamaz.

ç) Fon portföyüne, Kurul kaydında bulunan fonların katılma paylarının dahil edilmesi esastır. Yabancı borsalarda işlem gören borsa yatırım fonlarının katılma payları Kurul kaydına alınma şartı aranmaksızın fon portföyüne alınabilir.

(3) Fon sepeti emeklilik yatırım fonlarında, portföye alınacak yatırım fonları için ödenen yönetim ücreti ile fon sepeti emeklilik yatırım fonunun yıllık toplam gider oranının toplamı, Sistem Yönetmeliği'nin Ek-2'sinde fon sepeti emeklilik yatırım fonları için belirlenen azami yıllık fon toplam gider oranının %1 fazlasını aşamaz.

(4) Portföy sınırlamalarına ve işlemlerine ilişkin olarak diğer hususlarda 22 nci ve 23 üncü madde hükümleri uygulanır.

İşverenleri aracılığıyla Kanunun Ek-2 nci ve Geçici 2 nci maddeleri kapsamında bireysel emeklilik sistemine dahil edilen katılımcıların katkı paylarının değerlendirileceği fonlara ilişkin özel hükümler

MADDE 24/A – (1) İşvereni aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine dâhil edilen katılımcılar tarafından veya katılımcılar adına faizsiz yatırım aracı tercihinde bulunulması halinde, iki aylık cayma süresini de kapsayacak şekilde Müsteşarlık düzenlemeleri uyarınca belirlenecek dönemde katkı paylarının yatırıma yönlendirileceği fonun, portföyünün tamamı katılma hesaplarından oluşabilir. Ancak söz konusu fon için, tek bir bankada değerlendirilebilecek tutar fon portföyünün %35'ini aşamaz.

(2) Birinci fıkranın kapsamı dışındaki katılımcılar tarafından veya katılımcılar adına iki aylık cayma süresini de kapsayacak şekilde Müsteşarlık düzenlemeleri uyarınca belirlenecek dönemde katkı paylarının yatırıma yönlendirileceği fonun portföyünün tamamı vadeli mevduat/katılma hesaplarından oluşabilir. Ancak söz konusu fon için, tek bir bankada değerlendirilebilecek tutar fon portföyünün %10'unu aşamaz.

(3) Katkı paylarının faizsiz yatırım aracında değerlendirilmesini talep eden katılımcılar tarafından veya katılımcılar adına, katkı paylarının yönlendirileceği standart emeklilik yatırım fonu için, fon portföyünün en fazla %40'ı katılma hesaplarında değerlendirilebilir. Ancak tek bir bankada değerlendirilebilecek tutar fon portföyünün %15'ini aşamaz.

(4) Üçüncü fıkranın kapsamı dışındaki katılımcılar tarafından veya katılımcılar adına katkı paylarının yönlendirileceği standart emeklilik yatırım fonu için, fon portföyünün en fazla %40'ı vadeli mevduat/katılma hesaplarında değerlendirilebilir. Ancak tek bir bankada değerlendirilebilecek tutar fon portföyünün %6'sını aşamaz.

(5) Portföy sınırlamalarına ve işlemlerine ilişkin olarak diğer hususlarda, bu fonlara ilişkin özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, 22 nci ve 23 üncü madde hükümleri uygulanır

Değerleme esasları

MADDE 25 – (1) Fon portföyündeki varlıkların değerlemesi aşağıdaki esaslara göre tespit edilir:

a) Portföye alınan varlıklar alım fiyatlarıyla kayda geçirilir.

b) Alış tarihinden başlamak üzere portföydeki varlıklardan;

1) Borsada işlem gören varlıklar değerlendirme gününde borsada oluşan en son seans ağırlıklı ortalama fiyat veya oranlarla değerlendirilir. Kapanış seansı uygulaması bulunan piyasalarda işlem gören varlıkların değerlendirilmesinde kapanış fiyatı kullanılır.

2) Borsada işlem görmeyen varlıklarla birlikte değerlendirme gününde borsada alım satımına konu olmayan paylar son işlem tarihindeki borsa fiyatıyla, borçlanma araçları, ters repo ve repolar, son işlem günündeki iç verim oranı (günlük nakit girişlerini nakit çıkışlarına eşitleyen iskonto oranı) ile değerlendirilir.

c) Yatırım fonu katılma payları, değerlendirme günü itibarıyla en son açıklanan fiyatları esas alınarak değerlendirilir.

ç) Portföydeki vadeli mevduat, bileşik faiz oranı kullanılarak tahakkuk eden faizin anaparaya eklenmesi suretiyle değerlendirilir.

d) Yabancı para cinsinden varlıklar, TCMB tarafından ilgili yabancı para için belirlenen döviz alış kuru ile, yükümlülükler ise TCMB tarafından ilgili yabancı para için belirlenen döviz satış kuru ile çarpılması suretiyle değerlendirilir.

(2) Endeks fonların portföylerinde yer alan varlıklardan; baz alınan endeks kapsamında bulunan varlıklar endeksin hesaplanmasında kullanılan esaslar, diğer varlıklar ise birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilir.

(3) Bu maddede belirtilenler dışında kalan para ve sermaye piyasası araçları ile işlemlerin ve dış borçlanma araçlarının değerlemesine ilişkin esaslar piyasa fiyatını en doğru yansıtacak şekilde 12 nci maddede belirtilen fon kurulu tarafından belirlenerek yazılı karara bağlanır.

Fon paylarının değerinin hesaplanması ve işlem esasları

MADDE 26 – (1) Fon payları, temsil ettiği değer tam olarak nakden ödenmesi şartıyla katılımcının bireysel emeklilik hesabına aktarılır. Fonun birim pay değeri, net varlık değerinin dolaşımdaki pay sayısına bölünmesiyle elde edilir.

(2) Pay sayısının hesaplanmasında küsurat işlemlerinin söz konusu olması halinde, üç basamağa kadar olan kısım dikkate alınarak pay sayısı hesaplanır.

(3) Pay alımı ve payların fona iade edilmesine ilişkin esaslar izahnamede belirlenir ve belirlenen esaslara göre hesaplanan pay değerinin, müteakip iş günü katılımcılara duyurulması sağlanır.

(4) Fon payı alım ve iade işlemlerinin gerçekleştirilmesinde uygulanacak pay fiyatı, pay alımlarında katkı payı ödemesinin katılımcının hesabına intikal etmesini takip eden ilk hesaplamada bulunacak pay fiyatı, iade işlemlerinde ise talimatın verilmesini takip eden ilk hesaplamada bulunacak pay fiyatıdır. Kurul fon türlerine göre bu esasa istisna getirebilir.

(5) Fon paylarının fona iade işlemlerinin gerçekleştirilmesinde, şirket katılımcının birikimlerinin atıl durumda kalmasına mahal vermeden ilgili fonların paylarının nakde dönüştürülme sürelerini de dikkate alarak işlemin en kısa sürede yapılmasına dönük tedbirleri almakla yükümlüdür.

(6) Aynı fon çatısı altında, fon işletim giderlerinde ayrıştırılmaya gidilmek suretiyle farklı pay grupları oluşturulabilir. Pay gruplarının oluşturulması halinde, düşük oranlı fon işletim gideri olan paylara sahip katılımcılara, fon işletim gideri farklarının iade edilmesi gereklidir. Katılımcı hesaplarına iade edilen fon işletim giderleri farklarının değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslara fon izahnamelerinde yer verilmesi gerekmektedir.

(7) Pay grupları oluşturan fonların kamuyu aydınlatmalarına ilişkin esas ve standartları belirlemeye Kurul yetkilidir.

(8) Kurul, Müsteşarlık ve TCMB'nin görüşünü alarak, fonların pay alım satımının TCMB tarafından günlük alım satım kurları ilan edilen yabancı paralar üzerinden yapılmasına izin verebilir.

Olağanüstü durumlar

MADDE 27 – (1) Savaş, doğal afetler, ekonomik kriz, iletişim sistemlerinin çökmesi, portföydeki varlıkların ilgili olduğu pazarın, piyasanın, platformun kapanması, bilgisayar sistemlerinde meydana gelebilecek arızalar, şirketin mali durumunu etkileyebilecek önemli bir bilginin ortaya çıkması gibi olağanüstü durumların meydana gelmesi halinde, değerlendirme esaslarının tespiti hususunda fon kurulu karar alabilir. Bu durumda değerlendirme esaslarının gerekçeli olarak fon kurulu karar defterine yazılarak, Kurula ve saklayıcıya bildirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen olağanüstü durumların varlığı halinde fon kurulu kararı ile en hızlı haberleşme vasıtasıyla saklayıcıya, Kurula ve Müsteşarlığa bildirilmesi ve KAP'ta ilan edilmesi koşuluyla birim pay değerleri hesaplanmayabilir ve bu durumlar ortadan kalkıncaya kadar payların alım satımları durdurulabilir veya alım satım talepleri fon kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde kısmen karşılanabilir.

Saklayıcı ve fon portföyündeki varlıkların saklanması

MADDE 28 – (1) Takasbank'ın saklama hizmeti verdiği para ve sermaye piyasası araçları, kıymetli madenler ile diğer varlıklar fon adına Takasbank nezdinde saklanır. Bunun dışında kalan varlıkların saklanması konusunda, Takasbank'a dışarıda saklanan varlıklar ve bunların değerleri konusunda gerekli bilgilerin aktarılması veya erişimine olanak tanınması ve fon içtüzüğünde saklayıcı kuruluşa yer verilmesi koşulu ile bir başka saklayıcıdan saklama hizmeti alınabilir.

Saklayıcının görevleri

MADDE 29 – (1) Saklayıcı ve şirket arasında fon varlıklarının saklanması ve katılımcılar ile ilgili kayıtların tutulması amacıyla sözleşme yapılması zorunludur. Bu sözleşme kapsamında saklayıcı;

- a) Fon varlıklarının saklanması,
- b) Fon adına yapılan varlık alım ve satım işlemlerinin takasının yapılabilmesi için gerekli ortamın sağlanması ve kontrolü,
- c) Fon paylarının katılımcı bazında tutulması ve katılımcılara fon hesaplarında yatırıma yönlendirilecek katkı payı tutarı ile bunlara karşılık gelen pay sayılarını fon bazında izleme imkanı sağlanması,
- ç) Fon portföyünün Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde yönetilmesinin kontrolü,
- d) Portföy değerinin ve birim pay değerinin bu Yönetmelikte belirlenen değerlendirme esasları çerçevesinde hesaplandığının kontrolü,
- e) Fon hesaplarında yatırıma yönlendirilecek ve Şirket tarafından bildirilen katılımcı katkı paylarının fona aktarımında pay sayısının doğru hesaplanıp hesaplanmadığının kontrol edilmesi,
- f) Fon hesabından yapılacak ödeme ve virman işlemlerinin kontrolü,
- g) Fon portföyündeki menkul kıymetler üzerindeki hakların portföy yönetim şirketinin talimatı çerçevesinde kullanılmasına aracılık,
- ğ) Şirkete ve portföy yönetim şirketine, fon ile ilgili bilgileri izleme imkanının ve gerekli raporların elektronik ortamda sağlanması,
- h) Kurulca ve Müsteşarlıkça istenecek fon işlemleri ve varlıkları ile ilgili bilgilerin elektronik ortamda sağlanması, ile görevlidir.

(2) Saklayıcı, fon portföyünün birinci fıkranın (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen esaslara uygun olup olmadığını kontrol eder ve herhangi bir aykırılık tespit etmesi halinde gerekli tedbirleri almak konusunda şirketi bilgilendirir. Şirket tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması halinde yapılan tespitler saklayıcı tarafından en hızlı haberleşme vasıtasıyla Kurula bildirilir.

(3) Kurul, saklayıcının görevleri ile ilgili uygulama esaslarını belirlemeye yetkilidir.

Fon varlıklarının değerlemesi, portföy sınırlarına uyum ve birim pay değerinin hesaplanmasında şirketin sorumluluğu

MADDE 30 – (1) Şirket, fon portföy değeri ile net varlık değerinin hesaplanmasına esas teşkil edecek bilgiler ile saklayıcı dışında tutulan hesaplardan yapılan ödemeleri saklayıcıya bildirmek zorundadır.

(2) Birim pay değerinin yanlış hesaplanması halinde şirket, bundan doğan zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Saklama hesaplarının işleyişi

MADDE 31 – (1) Fon hesaplarının açılması aşamasında katılımcının kimlik bilgileri, bireysel emeklilik sistemine giriş tarihi, fon hesabına yatırılacak katkı payı tutarına karşılık gelen pay sayısı, katılımcının seçtiği fon tür ya da türleri ile ilgili saklayıcının talep edeceği bilgiler ve belgeler şirket tarafından saklayıcıya bildirilir.

(2) Şirket ve portföy yönetim şirketi tarafından fon hesaplarından, 19 uncu maddede belirtilen durumlar dışında harcama yapılamaz.

(3) Katılımcıların aktarım, değişiklik ve ayrılma talepleri saklayıcının belirleyeceği bildirim esasları çerçevesinde, şirketin talimatı üzerine yerine getirilir.

Periyodik raporlara ilişkin esaslar

MADDE 32 – (1) Fonlar, günlük, altı aylık ve yıllık olarak rapor düzenlerler.

(2) Günlük rapor, fon portföy ve net varlık değeri tablolarından oluşan ve birim pay değerlerinin günlük olarak hesaplanmasını gösteren rapor olup, her gün sonu itibarıyla saklayıcıya iletilir.

(3) Altı aylık rapor, ilk altı aylık döneme ilişkin gelişmeleri özetleyen ve fon kurulu tarafından hazırlanan faaliyet raporunu ve ilgili dönemin son iş günü itibarıyla fon portföy değeri ve net varlık değeri tablolarını içeren rapordur.

(4) Yıllık rapor, yıl içindeki gelişmeleri özetleyen ve fon kurulu tarafından hazırlanan faaliyet raporunu, fonun bir önceki yıl ile karşılaştırmalı olarak hazırlanmış bağımsız denetimden geçmiş yıllık fon bilanço ve gelir tablolarını, bağımsız denetim raporunu, bilanço tarihi itibarıyla fon portföy değeri ve net varlık değeri tablolarını içeren rapordur.

(5) Fon kurulu tarafından hazırlanan faaliyet raporları asgari olarak, ilgili dönemde fonun faaliyet gösterdiği piyasanın ve ekonominin genel durumuna ilişkin bilgileri, fonun performans bilgilerini ve varsa dönem içinde yatırım politikalarında, izahname, fon içtüzüğü gibi kamuyu

aydınlatma belgelerinde, katılımcıların karar vermesini etkileyebilecek diğer konularda meydana gelen değişiklikleri içerecek şekilde hazırlanır.

(6) Altı aylık rapor, ilgili dönemin bitimini takip eden altı hafta içinde, yıllık rapor ilgili dönemin bitimini takip eden üç ay içinde KAP'ta ilan edilir. Söz konusu raporlar aynı zamanda şirket merkezinde katılımcıların incelemesi için hazır bulundurulur. Ayrıca, bu raporlarda ödünç menkul kıymet işlemleri ile türev araç işlemlerine ilişkin bilgilere yer verilmesi zorunludur.

(7) Günlük, altı aylık ve yıllık raporlar Kurulca belirlenen esaslara göre hazırlanır ve en az on yıl süreyle şirket nezdinde saklanır.

Bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 33 – (1) Şirket ve portföy yöneticisi, 22 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan kişilerin iştiraklerinin unvanları, adresleri, iştirak oranları ile kendi iştiraklerine ilişkin bu bilgileri her yılın Ocak ayında ve bunlardaki değişikliklerin meydana geldiği tarihten itibaren altı iş günü içinde saklayıcıya bildirmekle yükümlüdür.

(2) Fon kurulu üyelerinin ve denetçinin herhangi bir sebepten dolayı görevden ayrılmaları halinde durum en geç altı iş günü içinde Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.'ye bildirilir. Yapılan bildirimde, yeni atanan kişinin ilgili göreve atanmasına ilişkin yönetim kurulu kararı ile bu kişi ile ilgili olarak 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hususların mevcudiyetini tevsik eden belgeler yer alır. 12 nci maddeye aykırı şekilde atama yapıldığının tespit edilmesi halinde, bu durum Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. tarafından en hızlı haberleşme vasıtasıyla Kurula bildirilir.

(3) Kurulca, söz konusu bildirimlerin Kurulun uygun göreceği başka bir kuruluşa yapılması istenebilir.

Fonun tanıtımına yönelik belgeler

MADDE 34 – (1) Katılımcının emeklilik planı kapsamında yer alan fonlara katılımından önce kendisine, izahnamedeki bilgilerin özet olarak yer aldığı ve katılımcının yatırım kararı vermesine yardımcı olacak tanıtım formu verilmesi zorunludur. İzahnamenin şirketin merkezi, bölge müdürlükleri, şubeleri, temsilcilikleri ve internet sitesinde güncellenmiş olarak katılımcıların incelemesi amacıyla bulundurulması zorunludur.

(2) İzahnamenin ve tanıtım formunun katılımcıların anlayabileceği açıklıkta ve okunaklı bir şekilde yazılması ve Kurulca onaylanmış olması zorunludur.

Katılımcıya sunulacak bilgi ve belgeler

MADDE 35 – (1) Şirket;

a) Kurulca onaylanmış fon içtüzüğünü,

b) İzahname ve tanıtım formunu,

c) Altı aylık ve yıllık raporları,

merkezi, bölge müdürlükleri, şubeleri, temsilcilikleri ve internet sitesinde güncellenmiş olarak katılımcıların incelemesi amacıyla bulundurmak ve katılımcının talep etmesi halinde kendisine vermek zorundadır.

(2) KAP'ta ilan edilmesi gereken bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak yayımlanması ve güncel tutulması şirketin sorumluluğundadır.

Kurul denetimi

MADDE 36 – (1) Şirketin fonlarının, portföy yöneticilerinin ve saklayıcının Kanun ve bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetleri 6362 sayılı Kanunun 88 inci maddesi çerçevesinde Kurul tarafından denetlenir.

Muhasebe, belge ve kayıt düzeni ile bağımsız dış denetim

MADDE 37 – (1) Fonların muhasebe, belge kayıt düzeni ile bağımsız dış denetimine ilişkin olarak Kurulun bu konudaki düzenlemelerine uyulur. Fon'un muhasebe, belge ve kayıt düzeninin portföy yöneticisi dışında oluşturulması zorunludur.

(2) Fonların hesap ve işlemleri yıllık dönemler itibarıyla bağımsız dış denetime tabidir. Bağımsız dış denetim yapılan dönemlerde aşağıdaki hususlara ilişkin bilgileri ve bağımsız denetçi görüşünü içeren bir rapor hazırlanır ve bağımsız denetim raporu ile birlikte şirkete ve Kurula gönderilir.

a) Fon varlıklarının mevzuata uygun olarak saklanıp saklanmadığı,

b) Fon iç kontrol sistemi,

c) Birim pay değerinin mevzuata uygun olarak hesaplanıp hesaplanmadığı,

ç) Fonun yatırım performansına ilişkin olarak kamuya açıklanan bilgilerin mevzuata uygun olup olmadığı.

Fonların birleştirilmesi ve dönüşümü

MADDE 38 – (1) Aynı şirkete ait fonlar, şirketin talebi üzerine veya resen Kurul tarafından birleştirilebilir. Fon, ancak aynı şirketin başka bir fonu ile birleştirilebilir.

(2) Fonların birleştirilmesi ve dönüşümünde Kurulun yatırım fonlarına ilişkin düzenlemelerine uyulur.

Fonun devri

MADDE 39 – (1) Kurul,

a) Şirketin bir yıl öncesinden fesih ihbarında bulunması,

b) Şirketin fon kurmaya ilişkin şartlarını kaybetmesi,

c) Şirketin mali bünyesinin zayıflaması nedeniyle Kanununun 14 üncü maddesi kapsamına alınması,

hallerinde, fon malvarlığını bir başka şirkete Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak devredebilir.

Kayda alma ücreti

MADDE 40 – (1) Takvim yılı esas alınarak üçer aylık dönemlerin son iş gününde fonun net varlık değeri üzerinden yüzbinde üç oranında hesaplanacak kayda alma ücreti izleyen on iş günü içerisinde Kurul özel hesabına yatırılarak ilgili dekontların ve hesaplama tablosunun bir örneği Kurula iletilir.

(2) Fonun ilgili hesaplama dönemi içerisinde fon paylarını halka arz etmesi durumunda, fon paylarının satışa sunulmuş olduğu günlerin ilgili üç aylık dönemdeki gün sayısına oranı dikkate alınarak kayda alma ücreti hesaplanır.

(3) Fonların birleşmesi ve dönüşümü durumunda ayrıca bir ücret alınmaz.

Kurulca esasları belirlenen belgeler

MADDE 41 – (1) Kurul, bu Yönetmelikte belirtilen izahnamenin, başvuru ve bildirim formlarının, fon tanıtım formlarının, günlük, altı aylık ve yıllık raporların şekil şartları ve içerikleri ile bu belgelerin Kurula iletilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Devlet katkısının yatırıma yönlendirilmesine ilişkin özel hükümler

MADDE 42 – (1) Devlet katkısının yatırıma yönlendirileceği fonun kuruluş ve kayda alma başvuruları birlikte değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

(2) Devlet katkısının yatırıma yönlendirileceği fona avans tahsisi zorunlu değildir.

(3) Devlet katkısının yatırıma yönlendirileceği fon için kayda alma ücreti alınmaz.

(4) Devlet katkısının yatırıma yönlendirileceği fonun, portföy yöneticilerinin ve saklayıcının Kanun ve bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetleri 6362 sayılı Kanununun 88 inci maddesi çerçevesinde Kurul tarafından denetlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 43 – (1) 28/2/2002 tarihli ve 24681 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Fonların bildirimlerinin KAP’a gönderilmesi uygulamasına 30/4/2013 tarihinde başlanacak olup, uygulamanın başlamasına kadar fonlara ilişkin duyuruların Türkiye çapında yayın yapan en az iki günlük gazetenin Türkiye baskısında ilan edilmesine devam edilir.

(2) Fonların toplam gider kesintisi oranlarının Sistem Yönetmeliğinin Ek-2’sinde yer alan tablodaki fon toplam gider kesintisi oranı üst sınırları dikkate alınarak belirlenmesi, belirlenecek fon toplam gider kesintisi ve fon işletim gideri kesintisi oranlarının KAP’ta ve kurucunun resmi internet sitesinde ilan edilmesi ve yapılacak ilk içtüzük/izahname değişikliği başvurularına bu kapsamda yapılacak değişikliklerin de dahil edilmesi gerekmektedir.

Yürürlük

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 45 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.